

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Ministerstvo financí předkládá vládě aktualizovanou Koncepti reformy veřejných rozpočtů České republiky.

Na jednání vlády dne 8. ledna 2003 byl předložen materiál Ministerstva financí „Rozpočtový výhled 2003 – 2006: Koncepte reformy veřejných rozpočtů ČR“. Tento materiál vznikl na základě Programového prohlášení vlády ČR, ve kterém se vláda zavázala vypracovat do konce roku 2002 koncept vedoucí k urychlení reformy veřejných rozpočtů tak, aby fiskální deficit v roce 2006 nepřekročil pásmo 4,9 - 5,4 % HDP. Cílem předlohy bylo navrhnout vládě scénář takové fiskální reformy, která by ve střednědobém horizontu vedla ke snižování podílu schodku veřejných rozpočtů na HDP při zachování sociální soudržnosti a kvality veřejných služeb.

Vláda materiál projednala, aniž by k němu schválila usnesení a aniž by navrženou reformu přijala nebo odmítla. Dala jednoznačně zelenou jen jedinému z navržených systémových opatření, a to zahájení tzv. výdajových auditů kapitol státního rozpočtu. Ministerstvo financí na základě toho předložilo vládě návrh první etapy implementace výdajových auditů, který vláda schválila svým usnesením č. 241 ze dne 12. března 2003.

V průběhu prvních pěti měsíců roku Ministerstvo financí dále zpřesňovalo a konkretizovalo jednotlivé části Koncepte reformy veřejných rozpočtů. Práce nad koncepcí se opírala o výsledky intenzivních politických a expertních jednání, jejichž konečným cílem bylo zajištění zprůchodnění navržené reformní strategie a její akceptování vládou v „druhém kole“. V průběhu tohoto období se uskutečnilo osm schůzek koaličních partnerů pod předsednictvím premiéra vlády ke koncepci jako celku i k jednotlivým jejím oblastem (tzv. schůzky G8). Závěry koaličních schůzek jsou hlavních východiskem pro konkretizaci a zpřesnění vládní koncepte reformy veřejných rozpočtů (jejich sumarizace je obsažena v Příloze č. 1 materiálu). Scénář reformy byl diskutován opakovaně i na jednáních se sociálními partnery. Ministerstvo financí obdrželo řadu podnětných připomínek v rámci meziresortního připomínkového řízení i od externích ekonomických expertů.

Do konečné verze dokumentu přispělo významně Ministerstvo práce a sociálních věcí, které zpracovalo podklady pro Přílohy č. 4 – 6. Ministerstvo financí využilo i dalších podkladů MPSV, a dále MZ, MZe, MPO, MD a ČKA, připravovaných pro schůzky G8, k finalizaci materiálu.

Aktualizovaná koncepce tak doznala řady úprav, zpřesnění a doplnění oproti předchozí verzi. Ideově však vychází ze stejných východisek. Hlavní věcné rozdíly proti předchozí verzi lze shrnout takto:

- nová předloha má „exekutivnější“ formu. Zatímco prosincový návrh fiskální reformy především definoval problémy fiskálního vývoje České republiky, vymezoval okruhy problémů a obecně navrhoval přístupy k jejich řešení, nová verze je podstatně konkrétnější. Opírá se především o výsledky koaličních jednání, ze kterých vyplynuly adresné výstupy a zadání, které je možné převést do transparentních reformních úkolů pro ústřední orgány státní správy. Vyúsťuje proto v usnesení vlády, který stanovuje systémové kroky vlády, které by měly významně změnit trajektorii fiskálního vývoje v České republice a perspektivně vést k dlouhodobé udržitelnosti rozpočtového financování,
- v novém materiálu se navrhuje pouze jeden scénář fiskální konsolidace oproti minulé verzi, která uvažovala se dvěma variantami, mírnější a razantnější. Jediná navržená varianta vychází z politických dohod učiněných v rámci schůzky G8 dne 4. května 2003 v Kolodějích. V průběhu května 2003 tak mohly být zahájeny práce na přípravě návrhu státního rozpočtu na rok 2004 a střednědobého rozpočtového výhledu na roky 2004 – 2006. Zúžení zadání fiskální konsolidace na jeden scénář je nezbytným předpokladem pro práce na stanovení střednědobého výdajového rámce vlády i výdajových rámců jednotlivých kapitol,
- v nové verzi materiálu byly doplněny některé kapitoly navrhuující uplatnění některých systémových a dalších opatření ke zvýšení efektivnosti hospodaření veřejné správy. Byly např. zařazeny části týkající se uplatnění partnerství veřejného a soukromého sektoru a centralizace některých nákupů ve státní správě.
- naopak, oproti minulé předloze byly vypuštěny některé přílohy, které přímo nekomentují navrhované systémové kroky v rámci reformy veřejných financí. Jde např. o „Výhled činnosti Ministerstva financí v oblasti finanční kontroly“, „Zvyšování

významu územních samosprávných celků v kontextu reformy veřejných rozpočtů“; při jejich znovuvvedení by byl text koncepce přespříliš rozsáhlý.

Základní částí celého materiálu je Důvodová zpráva. V té je obsažena odborná argumentace ve prospěch provedení fiskální konsolidace. Důvodová zpráva obsahuje také přehled opatření celé Koncepce reformy veřejných rozpočtů do roku 2006 a návrh trajektorie fiskálního vývoje a střednědobého výdajového rámce vlády na období 2004- 2006.

Do příloh k Důvodové zprávě byl na prvním místě zařazen sumář závěrů jednání koaličních partnerů s premiérem (schůzek G8). Tento sumář byl projednán předsedy koaličních stran dne 18. května 2003 a v konečné podobě odsouhlasen 23. června 2003 na jednání v Kolodějích. Detailnější informace k některým reformním krokům jsou k dispozici v dalších dílčích přílohách (Přílohy č. 2 až 8). Mimo to jsou k materiálu připojeny i tři informativní Přílohy č. 9 až 11, které prezentují zkušenosti s prováděním reformy veřejných financí v zemích OECD a dále konkrétně ve Slovenské republice a v Polsku. Vzhledem k tomu, že problematika fiskální konsolidace má vazbu na otázku integrace České republiky do evropských ekonomických struktur (EU a v budoucnu i participace na jednotné evropské měně), týká se další Příloha č. 12 problematiky související s těmito aspekty. Závěrečné Přílohy č. 13 a 14 informují o Zprávě OECD o ekonomické situaci ČR z března 2003, konkrétně části týkající se reformy veřejných rozpočtů, a hodnotící závěrečné zprávě Mezinárodního měnového fondu, opět části věnované fiskální problematice, z května 2003.

Veškeré odhady, prognózy, číselné propočty, apod., byly uzavřeny na základě stavu věcí a poznání v červnu 2003. Je samozřejmé, že dále po tomto datu bude Ministerstvo financí zejména pro potřeby sestavování návrhů státních rozpočtů a střednědobých rozpočtových výhledů vycházet z aktualizovaných skutečností i predikcí, zejména makroekonomického vývoje, daňových příjmů, jednotlivých výdajů, jejichž valorizace je ovlivněna vývojem inflace, apod. Ve zmíněných pozdějších dokumentech se proto číselné údaje již mohou lišit od údajů obsažených v tomto materiálu.